

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
20
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 3. Telefon-szám: 167. Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt árakon vesz fel.

Felölös szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közlöny együtt helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.

Egy szám
20
fillér

A leányegylet.

nemcsak a háboruban, hanem a háború előtt is teljesítette magára vállalt magasztos kötelességet, a szegény emberek gyermekének meleg ebéddel való ellátását. A háború alatt nagy áldozatkészséggel, fokozott kötelességtudással teljesítette gyönyörű feladatát. Ebéző soha hiába nem tette be lábát az egyesület konyhájába. Az egyesület anyagi erején felül támogatta a szegény, nincstelen emberek gyermekeit. Ebédért hiába soha sem jelentkezett gyermek a leányegyletnél. Ha valaha szűkség volt arra, hogy a szegény gyermekek ne maradjanak ebéd nélkül, úgy most igazán szükség van arra.

A leányegylet főleg iskolás gyermekeknek ad ebédet. A bajai izraelita iskolák előadásait szénhiány miatt be kellett eszküdni és az előadásokat szüneteltetési kénytelenek a leányegyletnél a békeidőben csak az iskolai előadások alatt adtak ebédet, mihelyest az iskola szünetelni kezdett, szünetelt a népkonyha is. Akkor talán még megérthető volt ez a szüneteltetés, de most, télvíz idején, amikor egyre több és több lesz a nincstelen ember, amikor mindegyre több a nélkülöző szegény ember, akkor nem helyes a népkonyha bezárása. A leányegylet humanisan gondolkozó vezetőkkel fordulunk és kérjük, hogy ne várjon népkonyhájának megnyitásával, hanem nyissa meg most, amikor szükség van az egylet működésére. Egyben a társadalomhoz fordulunk és kérjük, támogassa az egyletet anyagiakkal, hogy tövös működését zavartalanul folytathassa. Minden ember kész örömmel támogatja a leányegyletet és ezért bizalommal nézünk a jövő elé és tudjuk, hogy felkérésünknek meglesz a kellő visszhangja. Hiszük, hogy az egyesületnek lehetővé tesszik a működését.

Sándor trónörökös deklarációja

Zágráb. Sándor trónörökös, aki Jugoszlávia régense, deklarációt bocsát ki, amelyben Belgrádot hirdeti ki Jugoszlávia fővárosává. Jugoszlávia alkotmányozó nemzetgyűlése a jövő hónap végén ül össze és ekkor fog határozni az államforma fölött. A nemzetgyűlésbe nem küldhet képviselőt Bánát, Bácska, Baranya és általában a szerbek által megszállott terület. Ezek terüldről és sorsáról csak a békekonferencia fog dönteni.

Az erdélyi aranybányák sorsa.

Bukarest. A román kormány elhatározta, hogy az aranybányái, bojcsi, kőrösbányái és verespataki aranybányákat let foglalja. Egy társulat már el is indult az említett bányatelek átvételére.

Muraköz megszállása.

Nagykanizsáról jelentik, hogy a Csáktornyát megszálló szerb csapatok parancsnoka közölte Nagykanizsával, hogy ha esetleg bekövetkeznék szerb csapatokkal való megszállása, úgy a város lakossága ne fejtse ki ellenállást. Ez azonban nem jelenti azt, hogy most már tényleg be is következnek Nagykanizsa város megszállása.

Az erdélyi román kormány megszűnik.

Negyszében. Az erdélyi román kormány delegációsainak bukaresti tárgyalásai befejezést nyertek. Megbízható értesülés szerint, az erdélyi román kormány feladta az autonómiára vonatkozó álláspontját és egyesült a román kormánnyal, melynek sorsát a központi kormány intézi.

A földreform.

Budapest. A földmunkások tegnap tartották meg a kongresszusukat a földreform dögében. A földmunkások egyhangúlag elfogadták a szociáldemokrata párt javaslatát a földreformra vonatkozólag és így a kormányválság végleg elintéződött, mert a szociáldemokrata párt álláspontja teljesen fedi Buza Barna földművelésügyi miniszter eredeti javaslatát. Így minden ellentét kiegyenlített.

Nincsen kultuszminiszter.

Budapest. A Lovász Márton dr. lemondásával megüresedett kultuszminiszteri tiszta még nincsen betöltve. A tiszta addig nem is töltik be, amíg Károlyi Mihály miniszterelnök Budapestre vissza nem érkezik. Károlyi Mihály ezidő szerint Curogon van fivérével Károlyi József grófnál.

Szerb ügyek.

Belgrád. Szerb csapatok stratégia okokból legközelebb megszállják Csáktornyát, Kiszabadkát és Nagykanizsát.

Belgrád. Szerbia felszabadulása után holnap először ül össze ismét Belgrádban a szerb nemzeti gyűlés.

A széninség enyhítése.

Budapest. A széninség még mindig nem enyhült. A magyar kormány megbízottat küldött Nagyszébenbe, a román nemzeti kormánytanácsához, hogy azzal megbeszéléseket folytasson a széninség enyhítése érdekében abban az irányban, hogy hogyan lehetne a zsvölgyi bányák termelését fokozni.

Lövöldözés Budapest utcáin.

Budapest. Ma reggel egy közönséges utcai veszekedésből nagy zavar keletkezett. A népopera kávéház előtt összevesztett egy gyalogsági hadapród egy tengerészeti hadapróddal. Mindketten revolvert rántottak elő és a gyalogos hadapród lelőtte a tengerész hadapródot. Amikor a lövöldözés elhangzott, egyszerre megtelt az utca rengeteg néppel és általános lövöldözés keletkezett. Az emberek rémülettel beszélték, hogy a vörös gárda kezdett támadást. Közben több őrség is kivonult. Alig, hogy ott voltak az őrségek, a Luther ház udvarából valaki, eddig még nincsen megállapítva, hogy kicsoda, rálőtt az őrségre. A kivonult őrség erre a Luther udvar ellen fordult és több sortűzet adott le. A sortűzek folytán a Luther udvarban két ember meghalt és kilencen súlyosan megsebesültek. A vizsgálatot megindították és megállapították, hogy a véres esetben a vörösgárdának semmi része sem volt. A vizsgálat arra is kiterjed, hogy ki volt az, aki kilőtt a Luther udvarból.

Ki lesz a hadügyminiszter?

Budapest. A megüresedett hadügyminiszteri tiszta valószínűleg Vass János közéleti-mezesügyi államtitkárral fogják betölteni.

Kolozsvár megszállása.

Kolozsvár. A francia összekötő tiszt megállapította, hogy a románok Kolozsvár megszállásánál átlépték a fegyverszüneti szerződésben biztosított jogaikat. A románoknak nem volt joguk Kolozsváron a magyar katonákat lefegyverezni és eltávolítani. A románoknak csak megszállási joguk van, viszont a magyar katonák fegyveresen Kolozsváron maradhatnak.

A Központi Szeszifőző halála.

Egy betegesen született ideát valószínűleg meg néhány esztendővel ezelőtt, amikor életre hívták a szegény, szerencsétlen bajai Központi Szeszifőző szövetkezetet.

Síppal-dobbal hirdették, hogy megkezdődött a bajai iparfejlesztési akció. Összetrombitálták a kisüzeműket, a szőlőbirtokosokat, és azoknak lyukat beszéltek a hasukba, hogy létesítsenek egy olyan vállalatot, amelynél életképesebbet elképzelni is nehéz. Ennél jobb, kifizetődőbb vállalat egyhamar nem létesült. Mi már akkor is rámutattunk arra, hogy a Központi Szeszifőző nem lesz soha sem üzlet, csak legfeljebb ideig-óráig jó szolgálatot fog tenni az akkor már hanyatlóban volt munkapártnak.

Szavunk visszhang nélkül hangzott el a pusztaságban, mert azt hitték egyesek és azt akarták elhitetni sokan, hogy mi tisztán pártpolitikai érdekek szolgálatát látjuk. Holott világosan akkor is csak a köz érdekért szálltunk síkra. De hiába. Az emberek a Központi Szeszifőzőt egy ujonnan felfedezett aranybányának hiték. A szőlőtulajdonosok és a kisüzeműsök siettek részjegyeket jegyezni. A vállalat gyorsan összejött. Amikor minden együtt volt, amikor közel voltak már ahhoz, hogy a vállalat meginduljon, akkor már akadtak olyanok, akik már nem látták a dolgot olyan rózsaszínben, mint kezdetben. Már látták, hogy egy nagyobb szabású vállalkozás van meginduló félben, amelynek egyetlen egy olyan vezetője sincsen, akinek csak halvány sejtelme is volna üzletvezetésről. A vezetők egy része aktagyárat látott ebben a vállalkozásban is.

Az első üzletév persze konjunkciós volt. Itt nem kellett üzleti érzéknek lenni. Ment minden magától. És így is csak vagy 13 ezer koronás üzleti eredményt tudtak elérni.

Ez a kicsi üzleti eredmény annyira felbátorította a tapasztalatlan vezetőket, hogy megakarták a várostól venni a gyártelep céljaira a vattagyárat. Akkor, amikor mi ez ellen már jóval eredményesebb harcot indítottunk, akkor is le akartak bennünket torkolni.

És röviddel azután már be is következett a vég. A Központi Szeszifőző pálinkagyára már nem működik az idén és csendes kimúlás felé halad.

A Központi Szeszifőző nem bír dolgozni, azon az uton van, hogy

kimúljon Haldóvalik. Nem tudják életre kelteni. Ez még nem olyan nagy baj. Hiszen nem volt soha életképes.

De az már nagy baj, hogy a kisemberek elvesztik a pénzüket. Eluszik a befektetett tőke, eluszik a berendzés és eluszik a nagy örömmel fogadott néhány koronás éves haszon is.

Végeredményben megállapíthatjuk újra és ismételve, hogy kár volt az életképtelen gyermekemet a világra hozni.

Végül nehéz kérdés: Mikor lesz a Szövetkezet közgyűlése, nyilvánosság előtt való elszámolása, mikor tessék közzé az üzleti mérleget?

H I R E K.

Egy eleven franciát

szállásoltak be tegnap hozzám, hadnagy és fiatal, az álla pelyhes, alig lehet husz évnél több idős. A háznak most van szencziója. A hadnagynak pucerja is van — bár franciául alig hívják így — és a cselédség körében az érthető ígalmat okozott. Kikezdtek már mindkettőjüket a konyhabumorokkal. Azt mondják: né, egy pucer és franciául tud, a tisztet sem hagyják brékben, arra meg azt mondják: né milyen fiatal és mégis tud franciául. Hallgatom a nyers bumert és — megvalloem — kissé szígyenlem magam. Tényleg abszurdum, hogy a pucer is, meg a gyerekhadnagy is, tudnak franciául, én meg nem tudok. Ha beszélni akarnék velük, az újaimmal kellene magam megértetnem. Hansa turosa az, hogy két európai, művelt ember nem ért meg egymást. Azt vehetnének ellene ugye, hogy a francia tiszt azért nem tud magyarul. Azt is főhözak gyakran, hogy az angol ember csak kivételesen tanul meg más nyelvet. Igaz, rendben van. De mi nem vagyunk sem franciák, sem angolok, a népek családjában rokon és összekötöttség nélkül álló, egyedül élő magyarok vagyunk. Tényleg meg kellett volna tanulnunk: németül, franciául, angolul, szerbül, románul, olaszul, a világ minden nyelvén, mert minket nem ért meg senki.

Valótlan hír, a kalocsai érsek betegségéről.

A Magyar Kurir jelenti: Egy délben megjelenő ujság kalocsai tudósítás alapján azt a hírt közli, hogy Várady L. Árpád kalocsai érseket szélhűtés érte. Telefonon

érdeklődünk a kalocsai érsek-ség az érsek állapota felől és azt az értesítést kaptuk, hogy a híradás nem felel meg a valószínűségnek, mert az érsek teljes egészségsnek örve, állapotában semmiféle változás nincs és funkcióit minden fennakadás nélkül végzi.

Szobátúz volt karácsony első napjának délutánján az Erzsébet királyné-utcai Ézsi féle házában. A házmeister lakásában a szobában szalma volt a padlón szitteregelve. A házmeister a kórházban fekszik betegesen és az asszony kiment hozzá látogatni. Csupán két gyerek maradt otthon. Arra járó francia katonák vették észre, hogy a szobából füst tördül ki. Két francia katona behatolt a már lángban álló szobába, a teljesen meztelen gyerekeket kimentették és a szomszédos szobába vitték.

Közben megérkezett a tűzoltóság is és elfojtotta a tüzet. A gyerekek állítása szerint az okozta hogy bent járt anyjuk távolléte alatt egy asszony és az gyújtotta meg a szalmát. A valószínűség azonban az, hogy a kályhából kipattant szikra gyújtotta meg a szalmát. A házmeister berendzése teljesen elpusztult.

Az ingatlan forgalom

az elmúlt esztendőben sokkal nagyobb volt, mint a megelőző években. 1917-ben 59 ezer koronás jövedelme volt a városnak ingatlan forgalomból, ez évben hozzávetőleg 120 ezer koronát tesz ki ugyanaz a jövedelem. A forgalom egész októberig nagyon nagy volt, csak az októberi események után csökkent meg alaposan. Főleg házakban volt nagy forgalom.

Lopott csirkéket vettek tegnap a rendőrséghez. Mint hogy a lopott jószágoknak a rendőrség eleimet nem tudott adni, kénytelen volt azokat elárverezni. Mint hogy a csirkék tulajdonosa ismeretlen, a pénz a szegény alap javára esik.

Karácsony másnapja még sem maradt egészen feketén. Délután sűrű pelyhekben hullott a hó és fehér lett az utca. Szóval mégis csak fehér volt a karácsony, csak nem sokáig. Néhány óra múlva csupa lucok volt minden az olvadó hótól.

Utónállás nappal. Verők János kórházi tisztviselő kedden délután 4 és 5 óra között hivatalból hazafelé tartott. Amikor a járásbíró elé ért, két ismeretlen ember eléje toppant és erőlyesen követelte, hogy adjon

nekik mindent oda, ami nála van. A két ismeretlen ember kiküldtatta a zsebéből és elvett tőle 114 koronás készpénzt, egy 600 koronát érő aranyláncot, egy női órát és a cigaretta tárcáját.

A rendőrség keresi a tetteseket.

Déli fél egy órai indul a budapesti személyvonat. A Szabadságról Budapest felé induló személyvonat további intézkedésig déli 12 óra 30 perckor indul ki a szabadsági pályaudvarról. Kedves kis utazás lesz Bajáról Budapestre. Aki ma este indul Bajáról, az csak holnap este van Budapesten.

Megnyílik a zombori szerb tanítóképző. A zombori szerb tanítóképző, mely a háború kitérése óta szünetel, mint értesülünk, január elején ismét megnyílik. Az intézet tantervét ismét összehozták az a régi tantervet alapján megkezdődnek az előadások.

A derék polgárőr. Amikor a városban es kornéken felfordult a világ és mindenféle zavargások voltak, Meskó Zoltán kormánybiztos Budapestről hazajött magával hozott egy csapat 32-es polgárőr bakat a rend helyreállítására. Akkor történt, hogy Sükösdi is zavargások voltak. A gazdák összehordták a községhezára a fegyvereket, de a zavargók megszűntek a községhezára. Ekkor a süsösdi Bajáról kértek és néhány 32-es személyében kaptak is segítséget. Amikor helyreállt a rend, hazajöttek a bakák és egyik önmaguk vadászfegyverből emléket hozott magával. Az egyik károsult fél jelentést tett erről a bajai rendőrségnek. Kristóf Ferenc rendőrelőnök ki is nyomozta a fegyvert. Mire a rendőrség megkerítette a vadászfegyvert, már ottórák gazdát cserélt.

Az Uránia szombat és vasárnap egy műsort játszik és pedig szombaton d. u. 2 és 4 órák kezdettel míg vasárnap d. e. fél 11 és d. u. 2—4 és 6 órák kezdettel. Termintve, hogy szombaton nyugodtabb a hangulat, a t. jobb közönség figyelmét ezen előadásra felhívjuk. Teljesen új és kifogástalan műsor érkezett.

Dohányinség vár a város közönségére rövidesen. Most még van Baján dohány. Mindenkinek jutott az ősz elején rekvirált dohányból. Amíg ez tart, addig nem lesz inség, de most kezd már a dohány fogyni és így bizony rá fog szakadni a város közönségére a dohányinség már csak azért is, mert most nagyon nehezen jut Bajára dohány.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Kiadó: „CORVIN”-NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-kőnyomcsés
szövetkezeti Művelődési és Sportegylet Baján.

KARÁ-
CSONYRA

ELEGÁNS LEVÉLPAPIROK DOBOZBAN ÉS
10-ES BORITÉKBAN CORVIN NYOMDÁBAN.

U J-
É V R E

Névjegyek.

Eljegyzési kártyák.

Esküvői meghívók.

„HANGYA”

szövetkezet közleményei.

Petroleum kiosztás kizárólag a „HANGYA” szövetkezetnél.

Ezúton is értesítjük tagjainkat és a t. közönséget, hogy a szövetkezetünk részére küldött közszükségleti árukkal a hajó Bajára megérkezett. Hogy ezt, mely szövetkezetünknek nagy anyagi áldozatába és óriási fáradságába került megtettük azért, mert mindenkor szívünkön viseltük és viseljük kivétel nélkül a lakosság, illetve tagjaink érdekeit. Így azon kellemes helyzetbe hoztuk a közönséget, hogy petroleum ellátásban is részesülhetnek.

A petroleum kiosztás folyó hó 27-én péntektől **minden nap** (vasárnap kivételével) **d. u. 2—4 óráig tart**, mely idő alatt a szövetkezet üzlethelyiségében semmiféle más árucikk kiszolgálva nem lesz. A délelőtti órákban tehát petroleumot senki nem kaphat. Minden egyes család **egy liter petroleumot kap cukorjegyének** felmútatása alapján.

A forgalom megkönnyítésére tartozik kivétel nélkül mindenki az egy liter petroleum ellenértékét illetve **72 fillért** a kiszolgálás alkalmával a szövetkezet pénztáránál **apró pénzben lefizetni.**

Mindazok a szövetkezeti tagok, akik részvényeiket még át nem vették, az ideiglenes nyugta visszaadása ellenében részvényeikért jelentkezzenek.

Baja, 1918. december hó 27-én.

Az igazgatóság.

Az alábbi felállítás szerint d. u. 2—4 óráig a következő kereskedőkhöz cukor ellátásra beosztott családok részesülnek a „HANGYA” szövetkezet üzlethelyiségében petroleum ellátásban:

1918. december 27-én pénteken:

Cserba György
Hahn Kálmán
Hechtl Ferenc
Hechtl József
Horánszky Kálmán
Szabó Lajos
„Hangya”-szövetkezet (Drescher Gyula.)
Grünhut Miksa
Wagenblatt Ferenc
Özv. Henerári Antalné

1918. december 28-án szombaton:

Zwillinger Arnold
Maschanszker Miksa
Wildmann János
Lángos János
Sámuel Anna
Stampfl Jenőné

1918. december 30-án hétfőn:

Denneberg Ignác	Márkó László
Szalay Andor	Schaffer M. Samuné
Krammer Mórné	Bernhardt Lajosné
Rossmann Herman	Rabata József
Wellisch Géza	Hunyadi István
Virág István	Gaal János
Magáth Lajos	Csanádi Jenő
Varga Mihály	Antal Lajos
Sáray Rezső	Pataki István

1918. december 31-én kedden:

Gyulai István	Breinik Ferenc
Buchmann Jakabné	Lovász Pál
Nehr Istvánné	Maskál Lipót
Berger Lajos	Damjanich Lóránt
Utry Sándorné	Lovretity Mihályné
Katics Kálmán	Török Mátyás
Krupity Péter	Tóth Lajos
	Taub Anna.

Lakást keresek

Egy, vagy két szobás lakást keresek azonnali átvételre. Parti-u 28. Vajda

Egy pár erős ló igás kocsi-val számmal és 1 stráfkocsi a Goldschmidt malomban

ELADÓ.

Itteni iparvállalat

igazgatója részére nagyobb uri lakást keresek. A házát esetleg meg is vesszük. Felvilágosítást ad Corvin nyomda

Értesítés.

Szíves tudomásra hozzuk, hogy a rossz közlekedési viszonyok folytán

:- 1919. évre :- szülő naptárat nem kaptunk és így nem vagyunk abban a helyzetben, hogy tisztelt megrendelőinknek előjegyzési naptárat adhassunk.

Tisztelettel

Corvin-Nyomda Vállalat.

ÉRTESEITÉS.

Értesitem mélyen tisztelt vevőimet, egy helyben, mint vidéken, hogy idehaza vagyok és ...

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMET

tovább folytatom. **Elsőrendű szabászt** alkalmaztam. **Mérték utáni** rendeléseket ugyanint **kész férfiruhákat**, pontosan és legelőszőbb árban eszközölök.

Maradok tisztelettel

Halász Károly,
férfiszabó üzlete. Berger A. utóda

Műhely és üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a nagy érdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

épület és műasztalos, bádogos és jégszekrény gyártó

műhelyünket a hadból való visszatérésünk után ismét megnyitottuk.

Raktáron levő, a békebeli kiváló anyagból készült kitűnő minőségű

jégszekrényeinket

a nagyérdemű közönségnek tisztelettel ajánljuk.

Elvállalunk vízvezeték és fürdőszoba felszerelést és berendezést.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri mély tisztelettel

Goldner Testvérek.

— Ugyanott felvétetik egy tanuló is.

Friss

mész és cement

állandóan kapható:

SPITZER ILLÉS mészkereskedőnéi.

Budapesti-ut 9. ———— Telefon szám 221.

Uránia Mozgó-Színház.

Szombaton, délután 2 és 4 órai kezdettel.
Vasárnap, d. e. 1/2 11 d. u. 2-4-6 órai kezdettel.

Kiválóan összeállított teljesen új műsor!
VIGO LARSENEL A FŐSZEREPBEN

ÖRÖK TALÁNY

gyönyörű dráma 4 felvonásban. — Egyike az idény legszebb filmjének. ■ Uj vigjátóknak:

VÁLJUNK EL

kitűnő bohózat 4 felvonásban.

Igen kérem a t. közönséget, hogy kellő időben szíveskedjék megjelenni. Tekintve, hogy esti előadást nem tartunk, kérem a t. közönséget a délutáni előadást látogatni.

Szíves támogatást kér **Uránia.**